

Atte Kaleva kok ym.

Kirjallinen kysymys tyttöjen silpomiseen liittyvistä rikosprosesseista

Eduskunnan puhemiehelle

Suomessa on tuhansia pääosin maahanmuuttajataustaisia tyttöjä, jotka ovat vaarassa joutua tai jo joutuneet ympärileikkaukseksi kutsutun sukuelinten silpomisen uhreiksi. Suurin osa silpomisista tehdään Suomen ulkopuolella — esimerkiksi perheiden entisiin kotimaihin suuntautuvien lomien yhteydessä — lasten omien läheisten tahdosta tai myötävaikutuksella. Synnytyssairaaoloissa terveydenhuoltohenkilökunta kohtaa säännöllisesti silvottuja nuoria äitejä.

Silpominen kuuluu joidenkin kulttuurien perinteisiin, mutta uskonnollista pohjaa käytännöllä ei ole. Silpomisessa ei ole kyse hyödyllisestä toimenpiteestä, vaan oikeudettomasta väkivallasta, jolla aiheutetaan tytöille traumaattisen kokemuksen lisäksi monenlaisia osin äärimmäisen vakavia ja invalidisoivia terveydellisiä ja sosiaalisia ongelmia.

Tyttöjen silpomista ei Suomessa ole erikseen kriminalisoitu, mutta tekona se täyttää yksiselitteisesti törkeän pahoinpitelyn tunnusmerkistön. Silpominen on vakava ihmisoikeusloukkaus sekä rikoslain tarkoittama törkeä rikos, josta on säädetty ankara rangaistus.

Edellä sanotusta huolimatta Suomessa ei ole annettu yhtään silpomiseen liittyvää tuomiota. Tuomioiden puuttuminen selittyy sillä, ettei silpomisesta nosteta syytteitä. Syytteitä ei nosteta, koska esitutkinnoista ei saateta syyteharkintaan silpomiseen liittyviä tapauksia. Monilla viranomaistoilla on kuitenkin lakisääteinen velvollisuus ilmoittaa toteamastaan silpomisesta tai sen epäilystä. Oikeusministeriön tietojen mukaan maassamme on vain yksi alioikeuteen edennyt tapaus, jossa syyte kuitenkin hylättiin näytön riittämättömyyden takia. Kuluvan syksyn aikana ministeriö selvitti asian tämänhetkistä tilaa, mutta ei saanut tietoa muista silpomiseen liittyvistä esitutkinnoista tai syytteistä.

Asiaan on toistuvasti kiinnitetty huomiota myös eduskunnassa, mutta asiantila ei ole kohentunut. Suomi on epäonnistunut räikeästi tyttöjen ihmisoikeuksien, perusoikeuksien ja rikosoikeudellisen suojan turvaamisessa. Viranomaisemme ovat ummistaneet silmänsä epäkohdalta, vaikka olisivat tulleet silpomisesta tai sen uhasta tietoisiksi. Näin on rikottu virkavelvollisuuksia, mutta myös jätetty avuttomia lapsia alttiiksi törkeille rikoksille. Perustuslain mukaan kaikki ihmiset ovat yhdenvertaisia lain edessä eikä ketään saa asettaa eriarvoiseen asemaan myöskään oikeus-suojan saamisen suhteen. Jostain syystä tämä ei toteudu kaikkien suomalaisten tyttöjen kohdalla. Ummistaessaan silmänsä silpomiselta viranomaiset asiallisesti ottaen antavat hiljaisen hyväksyntänsä kammottavan perinteen jatkamiselle. Toisaalta lainvastaisia tekoja seuraavat rikosprosessit

Kirjallinen kysymys KK 649/2021 vp

ja niistä saatavat tuomiot voisivat osaltaan välittää vahvan viestin siitä, ettei menettelyä maassamme hyväksytä.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitämme asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Mihin toimiin ministeri ja hänen hallinnonalansa aikovat ryhtyä, jotta kaikille tytöille tataan heille kuuluva oikeussuoja ja

miten lainvastaisiin tyttöjen silpomisiin syyllystyneet tullaan jatkossa kattavasti saamaan lailliseen edesvastuuseen rikoksistaan?

Kirjallinen kysymys KK 649/2021 vp

Helsingissä 18.11.2021

Atte Kaleva kok
Petteri Orpo kok
Jukka Kopra kok
Mari-Leena Talvitie kok
Elina Valtonen kok
Timo Heinonen kok
Heikki Autto kok
Marko Kilpi kok
Sanni Grahn-Laasonen kok
Arto Satonen kok
Matias Marttinen kok
Wille Rydman kok
Heikki Vestman kok
Ville Kaunisto kok
Jari Kinnunen kok
Kalle Jokinen kok
Markku Eestilä kok
Pia Kauma kok
Janne Heikkinen kok
Pauli Kiuru kok
Ben Zyskowitz kok
Paula Risikko kok
Janne Sankelo kok
Ruut Sjöblom kok
Jussi Halla-aho ps
Mikko Lundén ps
Juha Mäenpää ps
Jani Mäkelä ps
Sari Tanus kd
Sanna Antikainen ps
Mauri Peltokangas ps
Veikko Vallin ps